

Kneuterigheid

Mw. Y. Joris, directeur van het Stedelijk Museum kreeg van het Brabants Dagblad de kans zich bij haar naderend afscheid over haar werk en de verhuizing van haar werkomgeving uit te spreken. Hoe ze over de directeur van het Noordbrabants Museum denkt, blijft na lang nadenken verborgen. Kan me ook niet zoveel schelen. Hoewel? Toch wel interessant. Wat mij tot nadenken stemde was haar opmerking dat in Den Bosch te veel op geschiedenis wordt geleund. Mw. Joris dacht natuurlijk een punt te hebben, maar ze schiet de bal zo loepzuiver voor het doel dat ik hem er zo in kan koppen. Hier wordt nu geschiedenis met nostalgie verward! Graag geef ik een voorbeeld. Ik moest voor een leesclub waar ik op zit een boek voorbereiden: 'De Wereld van Gisteren' van Stefan Zweig (1881-1942). 'Herinneringen van een Europeaan' luidt de ondertitel. Hoe je ook over Zweig denkt – slapjanus, pacifist, ijdelruit – je raakt onder de indruk van zijn oeuvre, grensoverschrijdende contacten en vooruitziende blik. De man was een en al dynamiek. Daar kwam ik helemaal achter toen ik googelde en zo bij de Amsterdamse Openbare Bibliotheek terecht kwam. Daar bleek in januari jl. een grote tentoonstelling over Zweig te zijn geweest met de presentatie van Cherry Duyns' documentaire over de schrijver en wereldburger. Zweig was een man van formaat, geen Thomas Mann, maar toch. Daarnaast was de lezing van burgemeester Cohen over de betekenis van de auteur en denker beschikbaar. Een geweldig verhaal, al neemt Cohen een loopje met Luther en Calvijn (waar ik allergisch voor ben). In elk geschiedenisboek over het Interbellum zal Stefan Zweig voorkomen als apert bestrijder van onverdraagzaamheid. Nu wil het geval dat ik de volgende dag het Brabants Dagblad opsloeg en daarin geconfronteerd werd met een foto van burgemeester Rombouts die *200 jaar Bossche Koek* opende. Zelden werd zo veel aandacht opgeëist voor zo veel kneuterigheid. Zie hier het verschil. Geschiedenis problematiseert, heeft alles te maken met dynamiek en verbindt met heden en toekomst. Nostalgie is statisch, grijpt zich vast aan vertrouwde rariteiten uit de oude doos, heeft het niet zo op het verwarrende heden, wil weg van het hier en nu. Mw. Joris gaat nu met de camper naar Amerika en wandelen in de woestijn. Misschien blijft er wat tijd over voor een goed geschiedenisboek. Er verschijnen fantastische boeken die over meer gaan dan 1000 jaar vendelende schutters, stadspijpers, koek, molenwieken, 'ons' Carnaval (verboden für Popokneifern cq. Holländer) etc. etc.